

Onderwerp Beantwoording vragen ex art 38 RvO van de
SP, GroenLinks en de PvdA over gezondheids-
risico's uitstoot Icopal

Steller R.A. Brilhuis

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 12 95 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk 437727 - 2021

Datum 22-09-2021 Uw brief van 16-8-2021

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij doen wij u toekomen ons antwoord op de door de heer W. Koks van de SP, de heer J.P. Loopstra van de PvdA en mevrouw C. Nieuwenhout van GroenLinks gestelde vragen over gezondheidsrisico's uitstoot Icopal. De brief van de vragenstellers treft u als bijlage aan.

1. *In de beantwoording van de schriftelijke vragen d.d. 01-04-2019 geeft B&W aan dat Icopal de gemeente eens in de vijf jaar moet informeren over de uitstoot van bepaalde stoffen (ZZS). Die 5-jaarstermijn is aangevangen op 1-1-2016, 5,5 jaar geleden dus.*
  - a. *Icopal heeft een desktopstudie laten uitvoeren naar de aanwezigheid van "zeer zorgwekkende stoffen" (ZZS) in de goederenstromen. Wanneer is dit onderzoek uitgevoerd? Zijn de resultaten openbaar beschikbaar? Hoe betrouwbaar is dit onderzoek, gezien een mogelijk "slager keurt z'n eigen vlees" effect?*

Icopal heeft een ZZS-studie uitgevoerd in 2019. Voor het gericht zoeken naar mogelijke ZZS-stoffen is door het RIVM een hulpmiddel ontwikkeld, genaamd de ZZS navigator. Deze navigator geeft voor bedrijfstakken een indicatie van mogelijke ZZS-emissies. Icopal is echter niet in te delen in één bedrijfstak. Icopal heeft in afstemming met ons vervolgens een eigen onderzoek uitgevoerd op basis van een plan van aanpak dat is geschreven door de Bedrijfsmilieudienst (BMD, Leek). Het resultaat van dit onderzoek heeft Icopal ons vertrouwelijk toegezonden. Het onderzoek heeft uiteindelijk geen goed inzicht gegeven in de aard en omvang van de mogelijke emissies

van ZZS. De desktopstudie is een verkenning naar de mogelijke aanwezigheid van ZZS stoffen en de uitstoot ervan. De tweede stap is het meten van emissies om daadwerkelijke uitstoot van ZZS vast te stellen.

De resultaten in het rapport van de desktopstudie zijn onvolledig gebleken, omdat bij de emissie metingen in januari en mei 2021 ZZS stoffen zijn aangetoond (zie hierna bij 1c) die niet in de desktopstudie waren geïndiceerd. Die resultaten zijn voor het college aanleiding voor nadere actie, zoals we verderop aangeven. Omdat het rapport over de desktopstudie bedrijfsgevoelige informatie bevat is het niet openbaar.

- b. Hoewel het artikel in Trouw (zie hierboven) gaat over de verhitting van bitumenhoudend asfalt, recyclet en verhit Icopal dakbedekking waarin ook bitumen zit. Is het risico op de uitstoot van benzeen en mogelijke andere schadelijke stoffen in dit verhittingsproces meegenomen in de studie die Icopal heeft laten uitvoeren? Zo ja, wat was hiervan de uitkomst? Zo nee, waarom is dit niet meegenomen in het onderzoek?*

In de desktopstudie is de mogelijke aanwezigheid van ZZS in de volledige breedte beoordeeld. Benzeen behoort daar ook toe. In de resultaten van de desktopstudie kwam benzeen als potentiële ZZS stof niet voor. Zoals hierboven aangegeven is de desktopstudie niet volledig gebleken. Op basis van de metingen in januari en mei 2021 worden nu vervolgacties ondernomen.

- c. In mei 2021 hebben uitstootmetingen plaats gevonden. Door wie zijn die metingen uitgevoerd en in wiens opdracht? Wanneer komt het meetrapport openbaar beschikbaar? Bent u bereid de raad te informeren over de eventuele maatregelen die getroffen worden op basis van de metingen? Zo nee, waarom niet?*

De metingen zijn uitgevoerd door het adviesbureau SGS (SGS, Arnhem). Twee emissiepunten zijn in januari 2021 gemeten en 2 emissiepunten zijn eind mei 2021 gemeten. Het rapport¹ met de meetresultaten is ons 18 augustus toegezonden en wordt nu beoordeeld. Uit het onderzoek blijkt nu dat de koolwaterstofemissie en PAK's uit het productieproces en de recycling hoger zijn dan het Activiteitenbesluit toestaat.

Op het emissiepunt van de recycling is benzeen gemeten met een concentratie hoger dan de detectiegrens. De emissieconcentratie benzeen uit de recycling bedroeg 0,9 mg/Nm³, hetgeen voldoet aan de normen in het Activiteitenbesluit.

Op grond van het verdrag van Aarhus (toegang tot milieu-informatie) is het rapport met de meetresultaten openbaar.

Icopal heeft tijdens de zomermaanden een productiestop gehad en heeft onderhoud gepleegd aan de installaties en aan de emissiebeperkende voorzieningen. Daarbij is o.a. het koolfilter vervangen die ervoor moet zorgen dat de emissie voldoet. Er is een nieuwe meting gepland op 23 september 2021 om te controleren of aan de normen van het Activiteitenbesluit wordt voldaan. We gaan er van uit dat de uitstoot van ZZS na deze maatregelen is gedaald, en hopen dat de uitstoot dan voldoet aan de normen van het Activiteitenbesluit. Afhankelijk van de uitkomsten bepalen we de nodige vervolgstappen, om de emissie van schadelijke stoffen verder terug te dringen. Ook als aan de normen van het Activiteitenbesluit wordt voldaan is Icopal er aan gehouden om de uitstoot te minimaliseren (zie hierna bij 1d).

- d. Rapportage eens in de vijf jaar lijkt lang. Wordt tussentijds nog toezicht gehouden door de Omgevingsdienst en/of GGD op de uitstoot van schadelijke stoffen in het algemeen en ZZS in het bijzonder? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat zijn daarvan de uitkomsten over de afgelopen vijf jaar?*

De Omgevingsdienst voert jaarlijks een controle uit bij Icopal. Daarbij wordt op meerdere milieuaspecten toezicht uitgevoerd. Toezicht op de goede werking van emissiebeperkende voorzieningen om de uitstoot van schadelijke stoffen naar de lucht te beperken, is daar een onderdeel van.

In de wetgeving is vastgelegd dat een bedrijf van waaruit emissies van zeer zorgwekkende stoffen naar de lucht plaatsvinden, elke vijf jaar informatie aan het bevoegd gezag overlegt:

- a. de mate waarin emissies van zeer zorgwekkende stoffen naar de lucht plaatsvinden en;
- b. de mogelijkheden om emissies van die stoffen te voorkomen dan wel, indien dat niet mogelijk is, te beperken.

Nu er daadwerkelijk ZZS stoffen zijn gemeten geldt de bovenstaande verplichting ook voor Icopal. Dit moet, overeenkomstig de wetgeving, worden gedaan via een vermijdings- en reductieprogramma. Bij de inventarisatie van de mogelijkheden tot vermijding of reductie van de emissie houdt het bedrijf met diverse aspecten rekening. Het bedrijf brengt zowel milieu-hygiënische, economische als haalbaarheidsaspecten in kaart. Dit moet leiden tot een goede afweging. Op deze wijze komt er elke vijf jaar een nieuw ijkpunt voor voortgang van de minimalisatie. Wij beoordelen het vermijdings- en reductieprogramma en volgen de voortgang van minimalisatie van de uitstoot bij onze reguliere (jaarlijkse) controles bij Icopal. De afgelopen vijf jaar heeft het accent gelegen op de controle van de

goede werking van de huidige emissiebeperkende voorzieningen naar de lucht.

2. *Hoewel het voorkomen van schadelijke stoffen niet het zelfde is als stankoverlast, vormt stankoverlast wel een indicatie van waar de gassen die bij de productieprocessen vrijkomen, neerslaan.*
  - a. *In 2018 heeft u 34 klachten ontvangen over stankoverlast door Icopal. Hoe zijn deze aantallen en herkomst in 2019 en 2020?*

In 2019 zijn er 9 klachten over stankoverlast geweest van 6 omwonenden. In 2020 is er 1 klacht over stankoverlast geweest van 1 omwonende. In 2021 zijn er tot nu toe 2 klachten over stankoverlast geweest van 1 fietsende voorbijganger en 1 omwonende.

- b. *In de beantwoording van de schriftelijke vragen over Stankoverlast Westelijke Wijken (dd 1-4-2019) geeft u aan: "Wij zijn en blijven met het bedrijf in gesprek om de geuroverlast zoveel mogelijk terug te dringen." Wat is er sinds 2019 gebeurd op dit vlak?*

Icopal heeft een geuronderzoek laten uitvoeren. Wij hebben het geuronderzoek vervolgens beoordeeld. Het geuronderzoek van Icopal geeft geen aanleiding tot het onderzoeken/ treffen van aanvullende geurreducerende maatregelen. De huidige situatie van de geurbelasting hebben we beoordeeld als een aanvaardbaar niveau (zie ook de beantwoording van de schriftelijke vragen dd 1-4-2019). Icopal heeft productielijn 4, de installatie die het dichtst bij de omwonenden is gesitueerd, buiten gebruik gesteld. Na deze maatregelen is het aantal klachten over stankoverlast sterk afgenomen.

3. *In 2014 heeft de GGD een onderzoek uitgevoerd naar de mogelijke gezondheidsrisico's en zijn in november 2019 gesprekken gevoerd met een aantal omwonenden waarin de GGD heeft aangegeven een nieuw onderzoek te overwegen. In verband met de coronacrisis heeft de GGD deze overweging in de wachtstand gezet. Nu de corona drukte aan het afnemen is bent u bereid de GGD opdracht te versterken tot het doen van nader onderzoek betreffende eventuele gezondheidsrisico's door de uitstoot van Icopal? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wanneer gaat dit onderzoek plaats vinden? Vormen de zorgen van omwonenden mede de basis van het onderzoek?*

In november 2019 en februari 2020 zijn er gesprekken gevoerd door de GGD en omwonenden van Icopal. In het gesprek van februari 2020 hebben bewoners met name hun zorgen geuit over de gezondheidseffecten van de uitstoot. Daarnaast is gevraagd om meer duidelijkheid rondom de metingen

van de uitstoot. In 2019 is een herhaling van de rekenexercitie van uitstootcontouren die de provincie in 2011 heeft uitgevoerd en waarover de GGD een beoordeling heeft gegeven reeds in gang gezet. De uitvoering van eenzelfde rekenexercitie is afgestemd met de ODG omdat er een extra meting voor noodzakelijk is, waar de medewerking van Icopal voor nodig is. Door de corona is dit initiatief vertraagd. In maart 2020 is aan de omwonenden aangegeven dat we dezelfde rekenexercitie als in 2011 willen herhalen, maar de GGD heeft aangegeven te verwachten dat de uitkomst niet anders zal zijn². We zijn bereid om samen met de ODG en de GGD de omwonenden te informeren over de getroffen maatregelen, de metingen die bij Icopal zijn uitgevoerd en de wijze waarop het vermijdings- en reductieprogramma genoemd bij 1d wordt ingevuld. Op die manier hopen we een geschikte benadering met elkaar te vinden om de informatiewens van de omwonenden te kunnen honoreren.

4. *Als de Omgevingswet (wrs. per 01-07-2022) in werking treedt vervalt landelijke regelgeving omtrent stankoverlast en moet deze door de gemeente worden vastgesteld in het Omgevingsplan. Wanneer wordt deze lokale regelgeving voorgelegd aan de raad?*

De provincie werkt aan een geurverordening. Nog voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 juli 2022 zal de provincie de verordening publiceren. In de verordening komen omgevingswaarden voor geur te staan. Als gemeente moeten we ons hier aan houden bij ontwikkelingen of handhaven als ze overschreden worden. We zijn (ambtelijk) in overleg met de provincie over de hoogte van de normen. Een optie is dat de regels in de vorm van instructieregels worden ingevuld. In dat geval moeten we deze regels verwerken in het omgevingsplan. Is in ontwikkeling op dit moment, wordt medio 2022 ter inzage gelegd.

Vanaf 1 juli 2022 kunnen regels voor geur opgenomen worden in het omgevingsplan. In principe komen de huidige regels uit de Wet Milieubeheer als onderdeel van de Bruidsschat in ons omgevingsplan van rechtswege te staan. We kunnen deze wijzigen als er een aanleiding voor is of we nemen deze over in ons definitieve omgevingsplan als we daar bij de gebiedsgerichte opbouw invulling aan geven. Over de gebiedsgerichte opbouw van het omgevingsplan krijgt de raad dit jaar nog een raadsvoorstel toegestuurd. Het is de bedoeling dat we tussen 2022 (In werking treden Omgevingswet) en 2025 de gebiedsgerichte invulling realiseren. In die periode zal ook het deelgebied voor Hoogkerk aan de beurt komen. De gebiedsindeling en planning zijn nog niet vastgesteld en besproken. Dit wordt ook onderdeel van het raadsvoorstel.

---

² We benadrukken dat het onderzoek uit 2011 geen gezondheidsonderzoek is en dat een herhaling van de berekening dat dus ook niet is.

5. *Met de uitbreiding van de woonbebouwing in onze gemeente komen bedrijven als Icopal en Scheffer/Vd Veen (Roderwolderdijk) steeds dichterbij de leefomgeving van bewoners te liggen. Ook is er sprake van voortschrijdend inzicht in de schadelijke gezondheidseffecten die bepaalde bedrijfsactiviteiten kunnen hebben op de in de buurt wonende inwoners, waaronder naast ZZS en geluidsoverlast ook de uitstoot van fijnstof en mogelijk andere schadelijke stoffen. Momenteel wordt na gedacht over de westflank van onze gemeente in de toekomst. Spelen hiervoor beschreven ontwikkelingen een rol in de overwegingen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wanneer worden die gedeeld met de raad?*

Het gebied Vierverlaten valt buiten de gebiedsvisie Westpoort. De focus van de gebiedsvisie ligt op uitbreidingsgebieden met daarin ontwikkelingen als uitbreiding grondbergingsbedrijf Cosun Beet Company, zonnevelden, rondweg, doorontwikkeling bedrijventerreinen, natuur- en landschapsopgaven. We zien erop toe dat bedrijfsactiviteiten voldoen aan de normen van het Activiteitenbesluit. Dat is ook het kader voor de ontwikkeling van bedrijvigheid aan de westflank van de stad.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.